

Sygn. akt: I C 188/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2019 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Suchecki
Protokolant:	stażysta Katarzyna Kuchta

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2019 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko (...) z siedzibą w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

utrzymuje w mocy w całości wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 22 maja 2019 roku (sygn. akt I C 188/19).

SSO Piotr Suchecki

Sygn. akt I C 188/19

UZASADNIENIE

M. S. w pozwie złożonym dnia 3 października 2018 roku wystąpił przeciwko (...) z siedzibą w W. o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez (...) S.A. w dniu 12 marca 2012 roku (nr (...)), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 21 listopada 2012 roku (sygn. akt II Co 4815/12) w stosunku do powoda – jako małżonka dłużniczki, a następnie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na rzecz (...) z siedzibą w W., jako następcy (...) S.A. Wniósł też o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. Uzasadniając powództwo podał, że w momencie nadawania klauzuli wykonalności przeciwko niemu – jako małżonkowi dłużniczki nie był już jej małżonkiem, albowiem ich małżeństwo zostało prawomocnie rozwiązane. Mimo, iż jego wspólność majątkowa z dłużniczką ustała, to pozwany bank (następca prawny pierwotnego wierzyciela) korzystając z uzyskanej przeciwko niemu klauzulę wykonalności prowadzi postępowanie egzekucyjne z jego majątku.

Pierwotnie pozwana (...) z siedzibą w W. dnia 4 lutego 2019 roku została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego, w związku z czym sąd podjął dalsze postępowanie z udziałem (...) (...) z siedzibą w W. (...) (protokół k. 57-58 w zw. z post. k. 60).

W odpowiedzi (...) (...) z siedzibą w W. (...) podniosła, iż w wyniku dnia 28 kwietnia 2018 roku (...) zawarł z (...) S.A. z siedzibą w W. plan podziału, który został faktycznie zrealizowany w dniu 31 października 2018 roku. W związku z podziałem (...) (...), (...) S.A. objął jego działalność podstawową, z którą wiązała się również wierzytelność objęta

przedmiotowym tytułem wykonawczym, natomiast na (...) (...) została przeniesiona wyłącznie działalność związana z obsługą działalności hipotecznej (pismo k. 66-67v).

W związku z powyższym sąd uchylił postanowienie o podjęciu postępowania z udziałem (...) (...) z siedzibą w W. (...) i podjął je z udziałem (...) z siedzibą w W. (protokół k. 98-99 w zw. z post. k. 101).

Na rozprawie w dniu 22 maja 2019 roku sąd wydał wyrok zaoczny, którym uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego (...) z siedzibą w W. wniosła o uchylenie wyroku zaocznego w całości, oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. Na uzasadnienie podała, iż nie posiada legitymacji biernej, albowiem powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności wnosi się przeciwko uprawnionemu wierzycielowi, natomiast pozwana nie była wierzycielem powoda, ani tym bardziej wierzycielem uprawnionym do egzekucji, według treści tytułu wykonawczego.

Stan faktyczny

Od dnia 22 października 1993 roku M. S. pozostawał z E. S. w związku małżeńskim, objętym ustawowym ustrojem wspólności majątkowej małżeńskiej. W dniu 15 października 2012 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach orzekł o rozwiązaniu małżeństwa M. i E. S.. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 6 listopada 2012 r., a tym samym ustała wspólność majątkowa łącząca małżonków.

W dniu 1 kwietnia 2010 roku E. S., w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zawarła z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu nr (...). Dnia 12 marca 2012 roku (...) wystawił przeciwko E. S. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), natomiast dnia 21 listopada 2012 roku (tj. po ustaniu wspólności majątkowej E. i M. S.) Sąd Rejonowy w Gliwicach, ws. o sygn. akt II Co 4815/12, nadał powyższemu tytułowi klauzulę wykonalności przeciwko dłużnicze, ale także przeciwko powodowi jako jej małżonkowi - z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową małżonków.

W wyniku połączenia (...) z siedzibą w W. przejął cały majątek (...) S.A., który został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego dnia 27 lutego 2013 roku. W następstwie połączenia banków na wniosek nowego wierzyciela, Sąd Rejonowy w Gliwicach, ws. o sygn. akt II Co 1375/13, w dniu 12 kwietnia 2013 roku nadał tytułowi wykonawczemu klauzulę wykonalności na rzecz następcy prawnego. Na wniosek (...) została wszczęta przeciwko powodowi i jego byłej żonie egzekucja komornicza.

/okoliczności niesporne/

W dniu 28 kwietnia 2018 roku został sporządzony plan podziału (...), na mocy którego (...) S.A. z siedzibą w W. (obecna nazwa (...) z siedzibą w W.) przejęła zorganizowaną część (...), w skład której wchodziła m.in. wierzytelność objęta (...), zaopatrzoną klauzulę wykonalności przeciwko powodowi jako małżonkowi dłużniczki. (...) przejęła całość działalności przejmowanego banku, za wyjątkiem działalności hipotecznej, którą przejął (...) (...) z siedzibą w W. (...). W następstwie zawartego planu w dniu 31 października 2018 roku przeprowadzono faktyczny podział (...) (...) w sposób opisany w planie podziału. (...) (...) został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 4 lutego 2019 roku.

/dowód:

- plan podziału (...) z dnia 28 kwietnia 2018r (k. 82-94 i 161-203), odpis z rejestru przedsiębiorców (...) (k. 74-81), (...) (k. 122-143), (...) (k. 144-151), (...) (...) (k. 152-154), protokołu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) z dnia 24 sierpnia 2018r wraz z uchwałami nr 1, 2 i 3 (k. 156-160).

Powód w dniu 28 sierpnia 2018 roku zwrócił się do (...) o umorzenie postępowanie egzekucyjnego argumentując, iż w dacie nadania pierwotnej klauzuli wykonalności nie pozostawał już w związku małżeńskim z E. S., w związku z czym wskazywał, iż egzekucja prowadzona przeciwko niemu jest bezpodstawna. W odpowiedzi (...) (...) zażądał odpisu

wyroku orzekającego rozwód. Z uwagi na podział banku oraz wykreślenie go z Krajowego Rejestru Sądowego dalsze czynności ws. rzeczowego wniosku nie odniosły żadnego skutku. (...) nie podejmowała z powodem dalszych rozmów dotyczących umorzenia postępowania. Egzekucję przeciwko powodowi do chwili obecnej prowadzi pod sygnaturą Km 1083/13 Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach B. D., przy czym egzekucja ta została zawieszona w związku z udzielonym powodowi zabezpieczeniem roszczenia.

/dowód:

- dokumentacja zawarta w aktach egzekucyjnych KM 1083/13, w szczególności tytuł wykonawczy, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, wniosek o wszczęcie egzekucji, pisma powoda, w tym wniosek o zawieszenie egzekucji i postanowienia Komornika w sprawie podziału wyegzekwowanych kwot.

- wniosek o umorzenie egzekucji (k. 8) i odpowiedź wierzyciela (k. 17).

Ustaleń w zakresie stanu faktycznego przyjętego za podstawę do przeprowadzenia rozważań sąd dokonał w oparciu o wszechstronną analizę całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego - w zakresie w pełni odpowiadającym inicjatywie dowodowej stron, kierując się przy tym dyrektywami określonymi w art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 229 i 230 k.p.c. Podkreślenia wymaga, że okoliczności faktyczne sprawy mają w istocie status bezspornych i wynikają z zebranych w toku procesu, niekwestionowanych dokumentów, a także znanych sądowi urzędowo okoliczności dotyczących prawomocności wyroku rozwodowego powoda.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo opozycyjne wniesione przez powoda zasługiwało na uwzględnienie w oparciu o art. 840 § 1 pkt 3 k.p.c. Poza sporem jest, że w chwili nadania tytułowi egzekucyjnemu przeciwko powodowi jako małżonkowi dłużniczki nie posiadał on już takiego statusu, a ograniczenie jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową było bezprzedmiotowe. Niemniej tytuł ten pozwalał wierzycielowi wszcząć postępowanie, a komornikowi zająć dochody powoda i egzekwować wynikającą z przedstawionego tytułu egzekucję – do chwili obecnej. Ta sytuacja w pełni usprawiedliwiała roszczenie powoda, które co do samego meritum nie było w niniejszym procesie kwestionowane.

Spór sprowadzał się wyłącznie do oceny legitymacji biernej w sytuacji, gdy uprawnionym według treści tytułu jest spółka prawa handlowego, która w toku procesu zakończyła swój byt prawny. Poza sporem jest, że od strony materialno prawnej w ogół praw i obowiązków wynikających z umowy kredytu weszła (...) Faktem jest też, że nie uzyskała ona na swoją rzecz klauzuli wykonalności i nie jest podmiotem uprawnionym do egzekucji w świetle samej treści tytułu wykonawczego. W ocenie sądu nie ma to jednak znaczenia, albowiem przepis art. 546 § 1 k.s.h. nie stanowi podstawy odpowiedzialności spółki dzielonej za jej zobowiązania, jeżeli w planie podziału zostały one przypisane spółce przejmującej (wyrok SN z dnia 28 kwietnia 2016 r., V CSK 524/16). (...) wedle zatwierdzonego przez (...) i wykonanego w dniu 31 października 2018 r. planu podziału przejęła nie tylko prawa ale i obowiązki wynikające z umowy kredytu, której dotyczy zaskarżony tytuł wykonawczy. W uchwale z dnia 8 grudnia 2016 r., III CZP 85/16, Sąd Najwyższy stwierdził, że spółka kapitałowa, która w toku procesu nabyła w wyniku podziału przez wydzielenie (art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h.) część majątku spółki dzielonej, wstępuje do procesu o prawo objęte wydzielonym majątkiem w miejsce spółki dzielonej bez potrzeby uzyskania zgody przeciwnika procesowego; art. 192 pkt 3 k.p.c nie ma w tym przypadku zastosowania. (...) nie może zatem kwestionować swojej legitymacji procesowej tylko z tego względu, że w chwili przejęcia majątku (...) jeszcze istniała. W dalszym bowiem toku postępowania, kiedy sąd podejmował decyzję o ustaleniu następcy prawnego, (...) została już wykreślona z rejestru i wówczas materialno prawne następstwo (...), a tym samym wynikająca z niego legitymacja procesowa, nie budziły wątpliwości.

(...) buduje swoją argumentację na twierdzeniu, że powództwo opozycyjne może być skierowane tylko przeciwko wierzycielowi uprawnionemu do egzekucji według treści tytułu wykonawczego. Pomija przy tym regulację zawartą w art. 804⁽¹⁾ k.p.c., która upoważnia ją do wstąpienia do całej sprawy toczącego się postępowania egzekucyjnego, bez konieczności uzyskania odrębnej klauzuli na swoją rzecz. Dysponuje bowiem wymaganymi dokumentami

potwierdzającymi przejście egzekwowanego uprawnienia na swoją rzecz, a jako sukcesor (...) nie musi sama sobie wyrażać zgody na takie wstąpienie. Wniosek taki wyprowadzić można z treści art. 804⁽²⁾ § 1 k.p.c., który bez wątplenia uprawnia (...) w daleko większym stopniu, tj. do wszczęcia egzekucji w oparciu o kwestionowany tytuł wykonawczy, gdyby z jakichkolwiek względów komornik umorzył prowadzone dotychczas postępowanie. Jak z powyższego wynika o legitymacji biernej w procesie opozycyjnym nie decyduje wyłącznie status wierzyciela wedle treści tytułu wykonawczego, ale przede wszystkim, status podmiotu uprawnionego do wszczęcia i prowadzenia egzekucji w oparciu zaskarżony tytuł wykonawczy, który (...) faktycznie posiada. Oddalenie powództwa oznaczałoby odesłanie powoda na inną drogę prawną w celu doprowadzenia do umorzenia egzekucji prowadzonej formalnie przez nieistniejący już podmiot, przy czym stale istnieje dla niego ryzyko wykorzystania istniejącego tytułu przez pozwaną Spółkę. A warto przy tym podkreślić, że postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi nieprzerwanie jest w toku.

Wobec powyższego, w oparciu o art. 347 k.p.c. sąd utrzymał zaskarżony wyrok zaoczny w mocy w całości. Przy czym zawarte w tym wyroku rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu pomiędzy stronami podjęte zostało w zgodzie z zasadami dotyczącymi obowiązku zwrotu kosztów niezbędnych do celowego prowadzenia procesu oraz odpowiedzialności za wynik procesu, statuowanymi w art. 98 § 1 i 2 k.p.c. Ponieważ powód wygrał proces, zatem zaistniały przesłanki do obciążenia pozwanej obowiązkiem zwrotu na jego rzecz poniesionych kosztów procesu w pełnym rozmiarze, obejmującym uiszczoną w całości opłatę od pozwu 1 000 zł (art. 13a uksse), wynagrodzenie radcy prawnego w stawce minimalnej 10 800 zł (§2 pkt 7 Rozp. MS z dn. 22 października 2015 r., t.jedn. Dz.U. 2018.265) i opłatę skarbową 17 zł od złożonego dokumentu pełnomocnictwa.

Gliwice, 18 listopada 2019 r.

SSO Piotr Suhecki